

Betje Schrijver en familie Denneboom – Tuinstraat 2

De stenen op dit adres zijn geadopteerd door het Zeven Linden College.

<i>Betje Schrijver-van Gelder</i>	<i>27-02-1875, Avereest</i>	<i>12-10-1942, Auschwitz</i>
<i>Leon Denneboom</i>	<i>30-06-1887, Avereest</i>	<i>12-10-1942, Auschwitz</i>
<i>Abraham Denneboom</i>	<i>09-06-1916, Avereest</i>	<i>31-01-1943, Auschwitz</i>
<i>Sophia Denneboom</i>	<i>27-07-1917, Avereest</i>	<i>12-10-1942, Auschwitz</i>
<i>Leviene Denneboom</i>	<i>13-12-1925, Avereest</i>	<i>12-10-1942, Auschwitz</i>

Op het adres Tuinstraat 2, destijds bekend als F 60, woonde de familie Denneboom. Het was een dubbel woonhuis waarvan de familie Denneboom de oostelijke helft bewoonde. De weduwe Betje Schrijver-van Gelder woonde in hetzelfde huis aan de westkant.

Betje was geboren in Dedemsvaart op 27 februari 1875 en is in 1918 getrouwd met Calmer Schrijver.

Getrouwd:
CALMER SCHRIJVER ⁵⁵
en
BETJE VAN GELDER
die mede namens wederzijdsche familie **hartelijk dank** zeggen voor de vele blijken van belangstelling voor en bij hun huwelijk ondervonden. 638
Dedemsvaart, 21 Maart 1918.

Heden overleed na een langdurig en smartelijk liden onze geliefde Echtgenoot, Zoon, Zwager en Oom
CALMER SCHRIJVER,
in den ouderdom van bijna 52 jaar.
Uit aller naam,
WED B. SCHRIJVER-v. GELDER
Dedemsvaart, 19 Nisan 5687.
Dedemsvaart, 21 April 1927.

Komt en Ziet!
Ondergeteekende maakt aan zijn geachte Cliëntèe van DEDEMSVAART en OMSTREKEN bekend, dat hij 1683
HEDEN ZATERDAGAVOND
zijn nieuwe SLAGERIJ
heeft GEOPEND.
RUIM VOORZIEN VAN ^{3.30}
DIK VET SCHAAPVLEESCH en
ARGENTIÏNSCH RUNDVLEESCH,
en **PRIMA RUNDVET,**
alles tegen **BILLIJKE PRIJZEN.**
Beleefd aanbevelend,
C SCHRIJVER,
Eerste Groninger slagerij
WISSELING - DEDEMSVAART.

Hij was geboren in 1875 in Muntendam en was slager van beroep. Hij had een slagerij op het adres F 323, nu Wisseling 10. Calmer werd ziek en overleed 52 jaar oud in 1927. De slagerij aan de Wisseling werd overgenomen door David van Gelder, de zoon van Betjes broer Benjamin. Betje verhuisde na het overlijden van haar man eerst naar Meppel, later naar Leek en keerde in 1935 terug op haar oude adres aan de Wisseling in Dedemsvaart. Daarna ging ze wonen in het huis aan de Tuinstraat. Betje ging met een fiets met grote mand langs de huizen om koffie, thee en cacao te verkopen.

Toen Betje tijdens de oorlog als gevolg van de maatregelen tegen Joden haar fiets moest inleveren leek ze met haar handeltje te moeten stoppen. Ze werd geholpen met een soort handkar waardoor ze kon blijven venten totdat ook zij werd weggevoerd. Betje werd op 2 oktober naar Westerbork overgebracht, op 9 oktober alweer op transport gesteld en direct bij aankomst, op 12 oktober 1942, op 67-jarige leeftijd in Auschwitz vermoord.

Leon Denneboom werd in 1887 in Dedemsvaart geboren en trouwde in 1915 met Roosjen Cohen uit Markelo. Het echtpaar kreeg 6 kinderen die alle zes tijdens de oorlog werden vermoord: Abraham (1916), Sophia (1917), Eva (1919), Anthonia (1921), Joël (1923) en Leviene (1925). De kinderen bezochten de openbare school bij het tramstation aan de Hoofdvaart. Leon Denneboom was handelaar in dierenhuiden. Hij verkocht de huiden als tussenpersoon door aan leerlooiers.

H.H. Landbouwers! Nergens ont-
vangt ge meer voor uw scha-
pen- en geitenvellen, bunsing, haas- en
konijnenvellen dan bij L. Denneboom,
Tuinstr., Dedemsvaart.

Bunsing- en konijnenvellen te koop
gevraagd tegen de hoogste waarde.
L. Denneboom, Tuinstraat.

Daarnaast verkocht hij in de week voor Pasen ook paasbrood (matses) zoals blijkt uit een advertentie in de Dedemsvaartsche Courant in maart 1935.

Weder verkrijgbaar verpakt Isr. Paasch-
brood in pakken van 1/2 kg. Be-
leefd aanbevelend, L. Denneboom, Tuin-
straat.

Heden overleed onze geliefde
Wrouw en Moeder
Roosjen Denneboom-Cohen,
in den ouderdom van 48 jaar.
L. DENNEBOOM en kinderen.
Dedemsvaart, 3 Tebeth 5695.
9 Dec. 1934.
Eenige en algemeene kennisgeving.

Wellicht had Denneboom deze verkoop overgenomen van Betje Schrijver die in hetzelfde huis woonde, want in eerdere jaren was zij het die adverteerde met de verkoop van dit paasbrood.

Leons vrouw Roosje stierf al op 48-jarige leeftijd op 9 december 1934. Leon bleef achter met 4 kinderen die toen tussen de 18 en 9 jaar oud waren.

Toen in oktober 1942 de Joden uit Avereest werden weggevoerd woonden van de kinderen Denneboom alleen Abraham (Bram), Sophia, en Leviene (Fiena) nog in Dedemsvaart. Eva en Anthonia Denneboom waren respectievelijk in 1938 en 1937 naar Amsterdam vertrokken. Daar werkten en woonden ze beiden als dienstbode. Eva bij een familie aan de Sint Antoniesbreestraat en Anthonia bij een familie aan de Zuider Amstellaan. Toen half juli 1942 de eerste Joden in Amsterdam een oproep kregen, waren de zussen daar ook bij. Na een verblijf van enkele dagen in kamp Westerbork zijn Eva en Anthonia op 21 juli 1942 naar Auschwitz gedeporteerd.

Hun jongere broer Joël was in 1938 ook naar Amsterdam vertrokken waar hij werkte als slachter en huisknecht. Hij werd op 7 augustus 1942 gedeporteerd van Westerbork naar Auschwitz. Alle drie de kinderen Denneboom die niet meer in Dedemsvaart woonden zijn bij aankomst in Auschwitz geselecteerd voor arbeid en kort daarop omgekomen. Voor alle drie is als administratieve sterfdatum na de oorlog genoteerd: 30 september 1942.

Jongste dochter Fiena Denneboom slaagde in 1938 voor het toelatingsexamen voor de ULO. Zij is ook de enige van het gezin waar een foto van bekend is, waar ze met een vriendin opstaat.

Fiena Denneboom (rechts)

Dedemsvaartsche Courant,

30-04-1938

Openb. U.L.O.-School.
Voor het op Donderdag gehouden
toelatings-examen der Openbare
U.L.O. School aan de Pr. Julianastr.
slaagden A. W. Bekman, Lutten, J. W.
van Zuiden, Lutten, A. Compagne,
Lutten, A. G. Hagedoorn, Sluis 7; H.
Bakker, Sluis 7; W. Meuleman, J. G.
Dopmeijer, E. Hertsenbergh, W. G. M.
Paping, J. A. Heimeriks, Sluis 7, L.
Denneboom, G. Nijman, S. Klein, D.
Cremer, H. Tieks, A. Bierenga, H.
Logtenberg, E. M. Hulsebos, B. van
Gelder, A. Blijham, G. Kremer, A. W.
Alteveer, J. D. W. Blaauwbroek, Balk-
brug; E. Grootenboers, Balkbrug, H. J.
Hendriks, Balkbrug; H. Kamerman,
Balkbrug; J. Huzen, Balkbrug en J.
A. te Nolde, totaal 28 leerlingen.

Oudste zoon Bram was kort voor zijn deportatie nog getrouwd. Op 27 april 1942 trad hij in het huwelijk met Kaatje (Kitty) van Klaveren, geboren in Rhenen op 13 november 1910.

Ondertrouw Bram en Kitty, Dedemsvaartsche Courant, 10-04-1942

Bram had haar leren kennen toen hij als militair tijdens de mobilisatie in 1939 in Rhenen gelegerd was. Na het huwelijk ging Kitty inwonen bij haar schoonfamilie. Toen kort daarop het huis aan de Tuinstraat gevorderd werd door de bezetter kon de familie Denneboom terecht bij zuster Jo Scholten die tegenover hen woonde. Op 2 oktober 1942 moest de familie zich melden en werd naar kamp Westerbork overgebracht. Kitty was daar niet bij. Zij dook onder, overleefde de oorlog, hertrouwde en overleed uiteindelijk in 2001.

Leon Denneboom werd met zijn kinderen Bram, Sophia en Fiena op 3 oktober 1942 ingeschreven in kamp Westerbork. Ze verbleven er kort. Op 9 oktober volgde transport naar Auschwitz. De trein met in totaal 1713 personen kwam op zondag 11 oktober 's ochtends om 5 uur aan in het kamp. Het was nog donker toen bij de selectie 334 mannen en 108 vrouwen werden geselecteerd voor arbeid. Bram Denneboom was één van hen. Leon, Sophia en Fiena en alle andere niet-geselecteerden werden naar de gaskamers gebracht en vermoord. Bram is uiterlijk 31 januari 1943 bezweken in Auschwitz.

Na de oorlog werd het woonhuis van de familie Denneboom publiekelijk verkocht zoals in de krant werd aangekondigd. Later was op deze plek de apotheek gevestigd.

Dedemsvaartsche Courant, 29-08-1947

BURGERLIJKE STAND.
AVEREEST, van 2—8 April 1942.
Geb.: Gerhardus Hendricus z v G H van Engen en J Witvoet; Jan z v H Bruins en L Gortemaker; Arend z v H Oegema en A Tibben; Charlotte Dorothea d v J Stap en C D de Jong.
Ondertr.: J Kamphof, 27 j, bakker, Hoogeveen en A M v d Bos, 24 j; A Denneboom, 25 j, koopman en K van Klaveren, 31 j, Rhenen; W G Tibben, beheerder arbeidsdienst, 27 j en I Oegema, 25 j.

Woonhuis.
Notaris SWANENBURG DE VEYB te Dedemsvaart, zal op
Woensdag 10 September a.s. des namiddags om 2 uur, in het hotel „Centraal“ te Dedemsvaart, 609
publiek verkopen:
Het Woonhuis
met erf, groot 89 centiareen, in eigendom toebehorende aan de familie Denneboom, staande en gelegen aan de Tuinstraat te Dedemsvaart, thans bewoond door de heer J. Kok.
Ingezet op f 1020.
Aanvaarding en betaling 1 Nov. a.s. onder bezwaar der huur en onder genot der huurpenningen van die datum af.
Inlichtingen te bekomen ten kantore van genoemde Notaris.